

Budapestre vonatkozó ujságcikkek

Osztályozás

027.42

Szerző:

Cím: *Hegyelmet a könyveknek*

/ Városi Könyvtár /

Forrás:

Világ

3p.

1921. VII. 5.

(Hely)

(Idő)

(Köt. v. füz.)

(Oldal)

Idő

1921

Személy

Kegyelmet a könyveknek!

(A Világ tudósítójától.) A főváros pénzügyi bizottságának mai ülésén, amelyen a községi keresztény párt most tudvalevően a saját költségvetését boncolgatja: Wolff Károly ma érdekes beszédet mondott a Fővárosi Könyvtárról. Ez a könyvtár, amelyről a Wolff Károlynál is nagyobb tudósok eddig a legnagyobb elragadtatással nyilatkoztak, Wolff Károly szimpátiáját nem tudta megnyerni. Wolff Károly azt mondta, hogy a judeo-szabadkőműves irányzat ebben a könyvtárban rakta a béklyókat a lelkekre. Azt mondta, hogy „a városi könyvtárnak objektív tudományosság alapján kellene állania, helyett azonban itt csak bizonyos tendencia érvényesül és a keresztény világnézet alapján levő bölcséletet és szociális munkákat tudatosan elnyomták, elfojtották, megakadályozták a hozzáférhetőségüket”. Aki először hallja Wolff Károlyt, és nem tudja, hogy ami az objektivitást illeti, Wolff Károlyval nem lehet konkurrálni, s aki nem ismeri a városi könyvtárt, talán rossz világításban látja majd ezt az intézményt. Eppen azért azoknak, akik nem tudnak, el kell mondanunk, hogy a városi könyvtárt nemcsak közigazgatási, nemzetgazdasági és szociológiai része teszi nagyon értékessé, de muzeális jellegű és értékű speciális gyűjteményei egyszerűen páratlanok s azokra minden kultúrnemzet nagyvárosa büszke lenne, csak épp Wolff Károly kénytelen szegyenkezni miatta. Igaza van a keresztény községi párt vezérének abban, hogy a könyvtárban találja meg a nyájas olvasó Budapesten a legtökéletesebb szociáldemokrata irodalmat, de ugyanitt találja meg — ha kíváncsi rá — a legtökéletesebb keresztényszocialista irodalmat is. Nem beszélünk most arról, hogy milyen gyönyörű a „Pestiensis”-gyűjteménye, milyen nagyértékű a rópiratgyűjteménye; milyen pompás közigazgatási szakba vágó gyűjteménye van ennek a könyvtárnak, de el kell árulnunk Wolff Károlynak, hogy a városi könyvtárban találhatja meg, ha kíváncsi rá, Budapesten a legtökéletesebb bulláriumot. Aki ma Budapesten egyházzal akar foglalkozni, az kénytelen elfáradni a Fővárosi Könyvtárba. A könyv-

tár boldogult megteremtője: Szabó Ervin, ennek a nagyértékű bulláriumnak az alapját azzal vetette meg, hogy a tudományegyetem rektorának, dr. Hanuy Ferencnek gyűjteményét vásárolta meg a városi könyvtár számára. Ez az eset bizonyítja, hogy a városi könyvtár vezetőségét sohasem vezették pártpolitikai szempontok a könyvtár megszervezésében és a könyvek vásárlásában. Talán éppen ez az oka, hogy a könyvtár nem dicsekedhetik Wolff Károly rokonszenvével.

A pénzügyi bizottság mai vitájából azt vették ki, hogy a keresztény községi párt meg akarja semmisíttetni a könyvtár „destruktív” könyveit. Wolff ur többi közt azt is mondta, hogy „az anyagban megsemmisülő néhány ezer koronáért nem lesz kár”. Félünk, hogy Wolff urék jöveteletlen hibát követnek el. A középkorban az ilyesmit vandálistusnak nevezték. Mert azt még megértjük, hogy von Wolff haragszik a zsidókra, haragszik a szabadkőművesekre és haragszik a liberálisokra, de arra, hogy a könyveken álljon boszút Wolff Károly ur azért, mert voltak autorok, akik nem ő tőle tanulták az objektivitást és a keresztény szellemet: nem, őszintén szólva erre nem voltunk elkészülve. Wolff Károly gyűlölnéi embertársait, amint neki tetszik; ne olvasson, ha nehezére esik az olvasás, de kérjük: *kegyelmezzon meg a könyveknek.*

A pénzügyi bizottság mai vitájáról egyébként ezeket jelenthetjük.

Mellékfoglalkozásként könyvkötészet

Dr. Plattky György a városi könyvtár tételénél azt kérte, hogy statisztikában számoljanak be arról, hogy a könyvtár milyen irányú könyveket és mennyit ad ki kölcsön. Szóvateszi ezután, hogy a könyvtári igazgató fizetése kilencezerkilencszáz korona, egy könyvkötősegéd fizetése pedig 26.000 korona. Fölveti azt az eszmét, hogy a 20 könyvtár-tisztnek nem volna-e ajánlatos mellékfoglalkozásként a könyvkötészetet megtanulni. Dr. Buzáth János alpolgármester megígérte, hogy a statisztikát ezentul be fogja állítani. Ami a könyvkötészet megtanulását illeti, ilyen tan-

folyamok a fővárosi iskolákban vannak, de az mégsem igen fog menni, hogy könyvtár-tisztek könyvkötészetet tanuljanak. Az lehetséges volna, hogy a könyvtárkönyveket bekötésre dilettáns könyvkötőknek adja ki, például tanítóknak stb.

Dr. Wolff Károly: A városi nyilvános könyvtár főfészeke volt annak a szellemi törekvésnek, amely béklyókat rakott a lelkekre. A szabadkőműves-zsidó irányzat terjeszkedésének klasszikus példája a városi közkönyvtár. Mindig azon igyekeztek, hogy az egész könyvtár tele legyen destruktív irányú könyvekkel. Ez volt kulturprogramja a magát liberális demokráciának nevező irányzatnak. Itt volt a vezérkara annak az irányzatnak, amely évtizedek óta tudatosan dolgozott a proletárdiktatura előkészítésén, azoknak a lehetetlen állapotoknak az előidézésén, amelyekben ma az ország szenved. Itt a városi könyvtárban rakták azokat a béklyókat a lelkekre. Itt volt az a szellemi forrás, amelyből ez a tábor merített. A városi könyvtárnak objektív tudományosság alapján kellene állania, helyett azonban itt csak egy bizonyos tendencia érvényesül s a keresztény világnézet alapján levő bölcséletet és szociális munkákat tudatosan elnyomták, elfojtották, megakadályozták hozzáférhetőségükre.

Lelkiismeretes és éber figyelés

A régi idők judeo-szabadkőművessége mindig gondosan őrködött azon, hogy a könyvtár élén páholytestvérek álljanak, akik azután rakták a béklyókat a lelkekre, mindig olyan könyveket adván a kezükbe, amelyek ellentétesek voltak a keresztény világnézettel. Legyen a városi könyvtár az igazi kultúra forrása, objektív alapon vezessen be mindenkit a tudomány csarnokába. Ebből a szempontból a legfontosabb kérdések egyike a városi könyvtár kérdése. Szabadabb légkör kell ide és az Istenhez való visszatérés mellett a tudománynak igazi művelése. Ebből a szempontból igen fontosnak tartja a személyzet alkalmasság megválasztását is. Iggyekeznünk fogunk — mondja — ennek a személyzetnek a működését lelkiismeretesen és éberen figyelni. Indítványozza, hogy a városi könyvtár anyaga sürgősen és szakszerűen átrevideáltassék s akkor majd módunkban lesz a judeo-szabadkőművességnek prezentálni egy maglyarakást abból az anyagból, amelyekkel ők a béklyókat verték, ami-

kor mindenkire ezeket a munkákat egyenesen rá-diktálták. Hiszen a galileistáknak egyenesen szellemi arzenálja volt a városi könyvtár, innen harcoltak a keresztény világnézetnek még csak kísérletezése ellen is. Kérdi: Ez a lelkek szabadsága? Ez az irányzat akar jogokat formálni, amely annyira gyáva, annyira féltékeny, hogy az ellenkező irányzatnak munkáit folyton csak rejtegette? Erre feleljen a judeo-szabadságművelés. Szóló most is a lelkek szabadságát hangoztatja s kéri a polgármestert, hogy az említett revíziót a legsürgősebben hajtassa végre. Az anyagban megsemmisülő egynéhány ezer korona nem lesz kár, hanem haszon az egész országra nézve.

A veszedelmes liberális könyvek

Dr. *Buzáth* János alpolgármester: A könyvtár anyagának átvizsgálása részben már megtörtént, részben folyamatban van. Az erre vonatkozó kormányrendeletnek a városi könyvtár is megfelel. Egynéhány olyan tudományos értékű munkát, amelynek a könyvtárból hiányozni nem szabad, megtartottak, de intézkedés történt, hogy ezek hozzáférhetők ne legyenek. *Joanovich* Pál kívánja ezután, hogy a lezajlott háborúval foglalkozó munkákat is szerezzék be a könyvtár számára. Ezután dr. *Kremmer* Dezső könyvtári igazgató szólal föl. A könyvtár reorganizálása folyik, a veszedelmes liberális tanokat hirdető munkák, az anatómával sujtott könyvek külön vannak választva. Ami eddig történt, hogy fiatalok is kaptak ilyen könyveket a kezükbe, az most nem történhetik meg. A könyvtár eredetileg szociológiai könyvtár volt.

Dr. *Wolff* Károly: De csak marxi irányban, keresztényszociális irányban nem. Ime egy hivatalos kijelentés.

Dr. *Kremmer* Dezső: Tanácsi fölhatalmazás alapján most nagy kulturintézménnyé fogják a könyvtárt kifejleszteni.

Dr. *Wolff* Károly: Gondoskodni fogunk arról, tudja meg a külföld is, mi volt itt. Mi vagyunk hát a tudományellenesek és ők a szabadhaladás emberei?

A tételt ezután elfogadták és elfogadták *Wolff* és *Joanovich* indítványát is.